

Pars prima de vniuerso

quod est ipse creator: hoc est ad scientiam vel prouidentiam eius non habet homini periculum quem admodum cum dicitur creare aliquid de nouo vel mutare impios iniustos nouitas ista non refertur ad creatorem neque refunditur in ipsius sed in id cuius de ipsa est uicis in id quod creatur. Illud ei de nouo est ei cum prius non fuerit et mutatio in ipso exemplo non refertur in creatorem sed in eos quorum deest. Huius autem sunt quibus auferuntur malicia quam prius habebant et praestant iusticia quam prius non habebant. de creatione uero quod creator aliquid creare dicitur et de omnibus alijs quae per modum agendi de eodem dicuntur quod significant et in quo esse non debeat quod significant satisfeci tibi in tractatu primo huius magisterij quod tractatur de primo principio a sepe dictis quoque dupliciter similitudinem canendum est in eis quae dicuntur de futuro aut de pendente a futuro de quibus dixi tibi quod non sunt susceptibilia duarum homini dispositionum aut conditionum et debes esse circumspectus circa intentiones sermonum quae homini dupliciter quoque quomodo significant. Sicut dixi tibi de sermone nouitatis cuius intentio non explicatur nisi designatione duorum statuum siue conditionum quae sunt praesens existentia et praeterita non existentia nec abhorreas siue existentia vel aliam quamcumque praedicationem dispositionem vel conditionem vel statum nomine. Usualiter autem paupertas status aliquis dicitur et etiam nuditas alias. Ipse etiam aristoteles in physico auditu non est ueritas carentiam uocare principium naturale nec in homini uim aliquam constitutas cum vel propter defectum sermonum vel propter euidenter rerum explicationem nomina plurimumque fingere opteat sermones aut homini sunt incipere desinere. Similiter et primo aliquando est. Non sequitur ergo si te esse comesturum cras semel tamen est uerum et potest esse falsum quod ideo potest vel desinere esse uerum vel incipere esse falsum vel aliquando primo esse falsum. Hoc autem est propter antedictam causam quam si est uerum semper fuit uerum et si est falsum semper fuit falsum. Si autem incipet esse uerum aut falsum esse uerum cum prius fuisset falsum aut esse falsum cum prius fuisset uerum apud ipsum autem non habet locum statuum ista diuersitas vel dupliciter. Eodem modo cauendum est tibi in omnibus que significant additionem vel minutionem vel incrementum. Si enim dixerit quis quod multa potest creator prouidere que non prouidit et multa non prouidere vel etiam non prouidisse. potest igitur addi et detrahi numero prouisorum a creatore vel potest crescere vel crescere numerus prouisorum ab ipso. Scito con-

clusionem esse impossibilem. Si ei est possibilem ea posita nullum accidet impossibile ponatur igitur aliquid addi numero prouisorum. Dico igitur quod illud non erat prius de numero prouisorum non erat igitur prouisum. additur autem numero prouisorum. est igitur de numero prouisorum cum prius non esset de illo quare est prouisum cum prius non esset prouisum. Jam autem patefactum est tibi quia si aliquid est prouisum a creatore ab eterno fuerit prouisum ab eodem. Manifestum igitur est praedictam conclusionem esse impossibilem. Juxta hanc uiam declarabis impossibile esse aliquid detrahi numero prouisorum a creatore. Si ei possibilem esset sequeret illud quod detraheretur de numero prouisorum effici non prouisum cum prius esset prouisum et homini impossibilitas iam patefacta est tibi quod eas numero prouisorum a creatore crescere vel de crescere impossibile sit ex hijs. Certissimum enim est impossibile esse numerum crescere vel decrescere nisi per additionem aut deductionem. Quia igitur manifestum est tibi tam additionem quam deductionem tibi esse impossibilem manifestum est tam incrementum quam decrementum ibidem impossibile esse. Cuius enim causa impossibilis et ipsum impossibile esse necesse est. Causa uero incrementi et decrementi additio et deductio sunt alia tamen uia impossibilitas hec incrementi scilicet et decrementi declarabilis est uidelicet quoniam si aliquid adderet numero prouisorum contrarium eius detraheret eidem et ita quantum adderet illi tamen detraheret. et ita quemadmodum cresceret ex additione uel minus tamen decresceret ex deductione contrarii. Maneret igitur in eadem quantitate. Attende igitur diligenter hec exempla ne in uoluaris tendiculis sophistarum et ne pueris ista scientibus te exhibeas deridendus.

Quoniam manifesta est tibi iam diuersitas et differentia multiplex inter scientias que nobis a rebus et de foris adueniunt et scientiam creatoris et inter modos nostros sciendi in hoc et ipse quoniam illa est essentialis ipsi et nullo modorum aduenticia et una per omnem modum neque aliquo modorum multiplicabilis et quoniam non sequitur diuersitatem vel multitudinem rerum quarum est et una numero et eadem per omnem modum est alterius oppositorum si est uerum que et esset reliqui si esset uerum. In nostris autem scientijs contrarium se habet per omnia et ex hoc declaratur tibi consequenter quoddam quod est ad numerationem. Et incredibile insipientibus. hoc autem est per